МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Юридичний факультет
Кафедра історії держави, права та політико-правових учень

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан юридичного факультету
Бурдін В.М.
«___»_____ 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ КРИМІНАЛЬНИХ ПОКАРАНЬ
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань	**08 – «Право»**
Спеціальність	**081 – «Право»**
Факультет	**Юридичний**
Ступень вищої освіти	**Бакалавр**
Курс	**Третій**

Львів – 2025

Робоча програма навчальної «Історія розвитку кримінальних покарань» для студентів спеціальності 081 – «Право».

Розробники:

Олійник Ю.В., д.філ. у галузі права, доцент кафедри історії держави, права та політико-правових учень.

Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри історії держави, права та політико-правових учень юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка

Протокол № ___ від «___» _____ 2025 року

Завідувач кафедри історії держави, права та політико-правових учень

_____(проф. Бойко І.Й.)

Схвалено Вченою радою юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка

Протокол № ___ від «____» _____ 2025 року

© Олійник Ю.В. 2025

© ЛНУ ім. Івана Франка. 2025

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни……..…4

2. Мета та предмет дисципліни «Історія розвитку кримінальних покарань»…….....6

3. Компетентності та результати дисципліни «Історія розвитку кримінальних покарань» у відповідності до матриці освітньої програми……...……..7

4. Програма дисципліни «Історія розвитку кримінальних покарань»…….....8

5. Структура навчальної дисципліни «Історія розвитку кримінальних покарань»…….11

6. Тематика лекційних, практичних, семінарських та лабораторних занять. Самостійна робота (денна/заочна форми навчання)……..…….…..13

7. Розподіл балів, які отримують студенти…….....…….16

8. Методи навчання……..……..……17

9. Методичне забезпечення…….……..……21

10. Література (рекомендована, додаткова та спеціальна)……..…..22

11. Інформаційні ресурси…….....……24

12. Орієнтовна тематика для підготовки індивідуальних проектів (модуль)……25

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 3</td><td>Галузь знань
08 – «Право»</td><td colspan="2">Вибіркова</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td rowspan="4">Спеціальність
081 – «Право»</td><td colspan="2">Рік підготовки:
2025 – 2026 н. р.</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 2</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 90</td><td>5-й</td><td>5-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="12">Тижневих годин:
для денної форми навчання:
2 год.
Аудиторних:
для денної форми навчання – 32 год.
самостійної роботи студента:
для денної форми навчання – 58 год.
для заочної форми навчання - 10 год.
самостійної роботи студента:
для денної форми навчання – 58 год.
для заочної форми навчання - 80 год.</td><td rowspan="12">Ступінь вищої освіти:
бакалавр</td><td>16 год.</td><td>6</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні</td></tr>
<tr><td>16 год.</td><td>4</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>--</td><td>--</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>58 год.</td><td>80</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання:
індивідуальний проєкт</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: індивідуальний проєкт (модуль)</td></tr>
</table>

Примітка.

*Співвідношення кількості аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

- денна форма – 32/58
- заочна форма навчання –10/80

*Мова навчання: українська.

2. Мета та предмет дисципліни «Історія розвитку кримінальних покарань»

Мета дисципліни:

- Формування глибокого розуміння еволюції кримінальних покарань – дослідження історичного розвитку та трансформації кримінальних покарань у різних правових системах та культурах;
- Аналіз ідей та принципів, що лежать в основі покарань – вивчення основних філософських, релігійних та моральних підходів, які вплинули на формування та еволюцію кримінальних санкцій;
- Розвиток критичного мислення – стимулювання студентів до аналізу сучасних кримінальних покарань через призму їх історичного розвитку, що допомагає зрозуміти причини і наслідки певних законодавчих рішень;
- Підготовка до практичної діяльності – озброєння студентів знаннями, необхідними для роботи у правовій сфері, розуміння того, як історичний контекст впливає на сучасну практику застосування кримінальних покарань.

Предмет дисципліни:

- Еволюція кримінальних покарань – розгляд змін у формах, методах та цілях покарань від давніх часів до сучасності;
- Системи покарань у різних історичних періодах та культурах – вивчення та порівняння кримінальних покарань у різних цивілізаціях, таких як стародавні Греція, Рим, середньовічна Європа;
- Формування та трансформація правових норм – дослідження процесів, через які змінювалися правові норми щодо кримінальних покарань, включаючи роль релігії, соціальних змін та політичних впливів;
- Історичний контекст розвитку пенітенціарних систем – аналіз еволюції систем ув'язнення, роботи виправних установ, з'ясування причин виникнення та змін пенітенціарних інститутів;
- Вплив суспільно-політичних змін на розвиток кримінальних покарань – розгляд того, як війни, революції, правові реформи та соціальні рухи вплинули на трансформацію системи покарань.

Ця дисципліна допомагає студентам зрозуміти глибинний зв'язок між історією розвитку кримінальних покарань та сучасною правовою практикою, що є важливим для формування правосвідомості та професійної компетентності у сфері юриспруденції.

3. Компетентності та результати дисципліни «Історія розвитку кримінальних покарань» у відповідності до матриці освітньої програми

Перелік дисциплін вільного вибору формується щороку та є додатком до робочого навчального плану освітньої програми. Такий спосіб формування вибіркової складової освітніх компонент освітньої програми ОС Бакалавр з Права обрано з метою забезпечення гнучкості вибіркової складової без втручання у зміст як освітньої програми, так і навчального плану

4. Програма дисципліни «Історія розвитку кримінальних покарань»

ТЕМА 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ, ІСТОРИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ІСТОРІЇ РОЗВИТКУ ПОКАРАНЬ

Перелік питань: Вплив філософського аспекту на розуміння покарання в античності та сучасності; Соціологічний підхід Дюркгайма щодо пояснення функції покарання; Еволюція інституту покарання від додержавного періоду до Нового часу; Релігійні уявлення Середньовіччя щодо формування практики покарань; Особливості розвитку терміну "покарання" в джерелах права Київської Русі; Вплив козацьких звичаїв на інститут покарання в Україні; Принцип справедливості в контексті покарання у поглядах Іммануїла Канта; Концепція легітимності Жан-Жака Руссо та її застосування до сучасного права в контексті кримінальних покарань; Історичний метод дослідження покарань на прикладі "Руської Правди"; Переваги порівняльно-правового методу в дослідженні інституту кримінальних покарань; Поняття покарання та його багатоаспектний характер; Історичні віхи становлення інституту покарання; Генезис та еволюція терміну «покарання» у історії законодавства України; Базові політико-правові категорії інституту покарання; Методологія дослідження покарання.

ТЕМА 2. ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТОК ПОЛІТИКО-ПРАВОВИХ ВЧЕНЬ ПРО ПОКАРАННЯ В ПЕРІОД АНТИЧНОСТІ

Перелік питань: Форми покарання в Стародавній Греції; Платонівське обґрунтування мети покарання у «Державі»; Співвідношення підходів Арістотеля та Платона до покарання; Закони XII таблиць та їхній вплив на римське право; Юлій Цезар та використання милосердя як політичного інструменту; Концепція пропорційності Цицерона в "Про закони"; Сенека та поєднання гуманізму із підтримкою покарань; Проявлення соціальних нерівностей в римських покараннях; Релігійний контекст Греції та його впливав на практику остракізму; Значення публічних страт в античному Римі.

ТЕМА 3. РОЗВИТОК ІНСТИТУТУ ПОКАРАННЯ В ПЕРІОД СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ

Перелік питань: Середньовічне розуміння покарання через призму християнства; Августин та виправдовування тілесних покарань; Поєднування відплати та виправлення Томою Аквінським; Особливості покарань у "Салічній правді"; Роль інквізиції в пізньому Середньовіччі; Проявлення символізму в середньовічних стратах; Застосування санкцій до

дворян у порівнянні з селянами; Ідея божественного права та її вплив на владу королів; Популярність публічних страт в Середньовіччі; Внесок Томи Аквінського в сучасне право в контексті інституту кримінальних покарань.

ТЕМА 4. ІНСТИТУТ ПОКАРАННЯ НОВОГО ЧАСУ

Перелік питань: Пояснення необхідність покарання за Т. Гоббсом; Вплив Ч. Беккаріа на гуманізацію санкцій; Антропологічні погляди Ж.-Ж. Руссо на покарання; Вплив утилітаризму Дж. Бентама на тюремну систему; Психологічні ідеї Дж. Лока щодо застосування покарань; Філософія І. Канта про обґрунтування відплати; Ритуали покарання, які збереглися від первісних суспільств; Вплив промислової революції на інститут покарання; Заперечення О. Контом метафізичного тлумачення санкцій; Значення "Паноптикону" для сучасних в’язниць.

ТЕМА 5. РОЗВИТОК ІНСТИТУТУ ПОКАРАННЯ У XIX СТ.

Перелік питань: Ідеї Ч. Ломброзо та зміна підходу до злочинців; Вплив лібералізму Дж.-С. Мілля на гуманізацію покарань; Зміна тюремної системи через промислову революцію; Концепція справедливості за Дж. Бентамом; Ідеї Е. Феррі щодо превентивних заходів; В. Гюго та критика смертної кари; Реформи в’язниць у США в XIX ст.; Заперечення позитивізмом ретрибутивізму І. Канта; Зв'язок каторжних робіт з індустріалізацією; Значення індивідуалізації покарань у XIX ст.

ТЕМА 6. РОЗВИТОК ІНСТИТУТУ ПОКАРАННЯ В ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XX СТ.

Перелік питань: Вплив Першої світової війни на репресивність покарань; Вплив соціалістичної ідеології на тюрми в СРСР; Формальна та реальна роль ГУЛАГу в системі покарань 1930-х; Політичні репресії в Німеччині та виникнення концтаборів; Ідеї Прінса щодо соціального захисту; Обґрунтування Анселя ресоціалізації; Посилення гуманізації покарань після війни; Табори Лаогай у Китаї, як відображення азіатського комунізму; Поняття «Великого терору» та його вплив на систему покарань; Реформа санкцій у Франція 1930 року.

ТЕМА 7. ІНСТИТУТ ПОКАРАННЯ В ДРУГИЙ ПОЛОВИНІ XX СТ.

Перелік питань: Вплив Другої світової війни на гуманізацію покарань; Надзвичайні заходи в Чилі 1973 р.; Нюрнберзький процес і його значення; Н. Крісті про відновне правосуддя; Реформа щодо покарань 1948 року у Британії; Суд та покарання А. Ейхмана в Ізраїлі; Маккартизм та посилення кримінальних санкцій в США; Значення Женевських конвенцій для права та у сфері кримінальних покарань; «Свинцеві роки» в Італії; Внесок Н. Крісті в сучасне правосуддя.

ТЕМА 8. ІНСТИТУТ ПОКАРАННЯ СЬОГОДНІ

Перелік питань: Вплив гуманізації на смертну кару у світі; Реабілітаційні програми у Норвегії; Зміна прав обвинувачених у КПК України 2012 року; Майбутнє покарань із ШІ за Девіс; Етичні аспекти страти; Вирішення рецидивів за допомогою Drug Courts у США; Застосування технологій у в’язницях Південної Кореї; Вплив Правил Нельсона Мандели на реформи кримінальної юстиції; Аболіціонізм у Фінляндії; Расова нерівність в США у сфері застосування кримінальних покарань.

5. Структура навчальної дисципліни «Історія розвитку кримінальних покарань»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1												
МОДУЛЬ 1												
Змістовий модуль 1. Становлення кримінальних покарань												
Тема 1. Теоретико-методологічні, історико-методологічні та політико-правові основи дослідження історії розвитку покарань	10	2	2	-	-	6	4	2	2	-	-	10
Тема 2. Виникнення та розвиток політико-правових вчень про покарання в період Античності	12	2	2	-	-	8	-	-	-	-	-	10
Тема 3. Розвиток інституту покарання в період Середньовіччя	12	2	2	-	-	8	2	2	-	-	-	10
Разом за змістовий модуль 1	34	6	6	-	-	22	-	4	2			30
Змістовий модуль 2. Розвиток кримінальних покарань												
Тема 4. Інститут покарання Нового часу	12	2	2	-	-	8	4	2	2	-	-	10
Тема 5. Розвиток інституту покарання у XIX ст.	12	2	2	-	-	8	-	-	-	-	-	10
Тема 6. Розвиток інституту покарання в першій половині XX ст.	11	2	2	-	-	7	-	-	-	-	-	10

Тема 7. Інститут покарання в другий половині XX ст.	11	2	2	-	-	7	-	-	-	-	-	10
Тема 8. Інститут покарання сьогодні	10	2	2	-	-	6	-	-	-	-	-	10
Разом за змістовий модуль 2	**56**	**10**	**10**	**-**	**-**	**36**	**44**	**2**	**2**	**-**	**-**	**50**
Усього годин	**90**	**16**	**16**	-	-	**58**	**90**	**6**	**4**	-	-	**80**

6. Тематика лекційних, практичних, семінарських та лабораторних занять. Самостійна робота (денна/заочна форми навчання)

Теми лекційних занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Теоретико-методологічні, історико-методологічні та політико-правові основи дослідження історії розвитку покарань	2
2	Тема 2. Виникнення та розвиток політико-правових вчень про покарання в період Античності	2
3	Тема 3. Розвиток інституту покарання в період Середньовіччя	2
4	Тема 4. Інститут покарання Нового часу	2
5	Тема 5. Розвиток інституту покарання у XIX ст.	2
6	Тема 6. Розвиток інституту покарання в першій половині XX ст.	2
7	Тема 7. Інститут покарання в другий половині XX ст.	2
8	Тема 8. Інститут покарання сьогодні	2
	Всього	16

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Теоретико-методологічні, історико-методологічні та політико-правові основи дослідження історії розвитку покарань	2
2	Тема 2. Виникнення та розвиток політико-правових вчень про покарання в період Античності	-
3	Тема 3. Розвиток інституту покарання в період Середньовіччя	2
4	Тема 4. Інститут покарання Нового часу	2
5	Тема 5. Розвиток інституту покарання у XIX ст.	-
6	Тема 6. Розвиток інституту покарання в першій половині XX ст.	-
7	Тема 7. Інститут покарання в другий половині XX ст.	-
8	Тема 8. Інститут покарання сьогодні	-
	Всього	6

Теми практичних занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Теоретико-методологічні, історико-методологічні та політико-правові основи дослідження історії розвитку покарань	2
2	Тема 2. Виникнення та розвиток політико-правових вчень про покарання в період Античності	2
3	Тема 3. Розвиток інституту покарання в період Середньовіччя	2
4	Тема 4. Інститут покарання Нового часу	2
5	Тема 5. Розвиток інституту покарання у XIX ст.	2
6	Тема 6. Розвиток інституту покарання в першій половині XX ст.	2
7	Тема 7. Інститут покарання в другий половині XX ст.	2
8	Тема 8. Інститут покарання сьогодні	2
	Всього	16

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Теоретико-методологічні, історико-методологічні та політико-правові основи дослідження історії розвитку покарань	2
2	Тема 2. Виникнення та розвиток політико-правових вчень про покарання в період Античності	-
3	Тема 3. Розвиток інституту покарання в період Середньовіччя	-
4	Тема 4. Інститут покарання Нового часу	2
5	Тема 5. Розвиток інституту покарання у XIX ст.	-
6	Тема 6. Розвиток інституту покарання в першій половині XX ст.	-
7	Тема 7. Інститут покарання в другий половині XX ст.	-
8	Тема 8. Інститут покарання сьогодні	-
	Всього	4

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
НЕПЕРЕДБАЧЕНО		

Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
НЕПЕРЕДБАЧЕНО		

Самостійна робота

Денна форма навчання

№ з/п	**Назва теми**	**Кількість годин**
1	Тема 1. Теоретико-методологічні, історико-методологічні та політико-правові основи дослідження історії розвитку покарань	6
2	Тема 2. Виникнення та розвиток політико-правових вчень про покарання в період Античності	8
3	Тема 3. Розвиток інституту покарання в період Середньовіччя	8
4	Тема 4. Інститут покарання Нового часу	8
5	Тема 5. Розвиток інституту покарання у XIX ст.	8
6	Тема 6. Розвиток інституту покарання в першій половині XX ст.	7
7	Тема 7. Інститут покарання в другий половині XX ст.	7
8	Тема 8. Інститут покарання сьогодні	6
	Всього	**58**

Заочна форма навчання

№ з/п	**Назва теми**	**Кількість годин**
1	Тема 1. Теоретико-методологічні, історико-методологічні та політико-правові основи дослідження історії розвитку покарань	10
2	Тема 2. Виникнення та розвиток політико-правових вчень про покарання в період Античності	10
3	Тема 3. Розвиток інституту покарання в період Середньовіччя	10
4	Тема 4. Інститут покарання Нового часу	10
5	Тема 5. Розвиток інституту покарання у XIX ст.	10
6	Тема 6. Розвиток інституту покарання в першій половині XX ст.	10
7	Тема 7. Інститут покарання в другий половині XX ст.	10
8	Тема 8. Інститут покарання сьогодні	10
	Всього	**80**

7. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з навчальної дисципліни — Історія розвитку кримінальних покарань: 50 балів − за поточну успішність, 50 – індивідуальний проєкт.

Поточний контроль та модуль									**Сума**
	Змістовий модуль 1			**Змістовий модуль 2**					
Види контролю	Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	100
Поточне опитування	50								
Індивідуальний проєкт	50								

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка ЄКТС	**Сума балів за всі види навчальної діяльності**	**Оцінка за національною шкалою**
A	90 – 100	відмінно
B	81-89	добре
C	71-80	
D	61-70	задовільно
E	51-60	
FX	21-50	незадовільно з можливістю повторного складання
F	0-20	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

8. Методи навчання

№ з/п	Метод	Пояснення
Словесні методи		
1	Бесіда	Передбачає використання попереднього досвіду студентів з певної галузі знань і на основі цього приведення їх за допомогою діалогу до усвідомлення нових явищ, понять або відтворення вже наявних. З цього погляду виділяють два види бесіди: евристичну й репродуктивну. За місцем у навчальному процесі розрізняють вступну, поточну й підсумкову бесіди
2	Лекція	Метод, за допомогою якого педагог у словесній формі розкриває сутність наукових понять, явищ, процесів, логічно пов´язаних, об´єднаних загальною темою. Лекція використовується, як правило, у вищих навчальних закладах і старших класах загальноосвітньої школи. Важливе місце у навчальному процесі займає
3	Інструктаж	Передбачає розкриття норм поведінки, особливостей використання методів і навчальних засобів, дотримання правил безпеки під час виконання навчальних операцій. Це важливий етап в оволодінні методами самостійної пізнавальної діяльності. Адже важливо, щоб студенти розуміли не лише, що треба робити, а і як це робити.
4	Роботи з книгою	Віднесено до цієї групи дещо умовне. Студенти мають розуміти, що основне джерело отримання наукової інформації — не викладач, а книга. Тому, так важливо навчити студентів методів і засобів самостійної роботи з книгою: читання, переказу, виписування, складання плану,

		рецензування, конспектування, виготовлення таблиць, схем, графіків та ін.
Наочні методи		
5	Демонстрація	Метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у натурі, динаміці
6	Ілюстрація	Метод навчання, за якого предмети і процеси розкриваються через їх символічне зображення (світлини, малюнки, схеми, графіки та ін.)
Наукові методи		
7	Індуктивний метод	Шлях вивчення предметів, явищ від одиничного до загального. У результаті розуміння сутності ознак, властивостей одиничних предметів чи явищ, понять є можливість усвідомити істотні, типові закономірності чи властивості однопорядкових предметів або явищ. Проте, використовуючи індуктивний метод, варто не змушувати студентів завчати велику кількість одиничних понять, а лише ту інформацію, що дасть змогу виділити у споріднених поняттях суттєве, загальне, типове
8	Дедуктивний метод	Базується на вивченні навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного. Студенти ознайомлюються із загальною закономірністю, а потім на основі цієї закономірності, правила, закону характеризуються інші явища, предмети. Індуктивний і дедуктивний методи перебувають у діалектичному взаємозв´язку
9	Проблемний виклад	Передбачає створення викладачем проблемної ситуації, допомогу студентам у виділенні та «прийнятті» проблемного завдання, використанні словесних методів (лекції, пояснення) для активізації мисленнєвої діяльності студентів, спрямованої на задоволення пізнавального інтересу шляхом отримання нової інформації

10	Частково-пошуковий метод	Включає студентів у пошук шляхів, прийомів і засобів розв´язання пізнавального завдання. Для забезпечення дієвості цього методу необхідно створити проблемну ситуацію і спонукати студентів до розуміння і «прийняття» пізнавального завдання; керувати ходом пошукової мисленнєвої діяльності студентів з використанням системи логічно вмотивованих запитань; стимулювати і схвалювати пізнавальну діяльність студентів у процесі розв´язання навчальних завдань; аналізувати успіхи і помилки, труднощі
11	Дослідницький метод	Спрямований на включення студентів у самостійне розв´язання пізнавального завдання з використанням необхідного обладнання. Для ефективності цього методу варто дотримуватися низки вимог: створення проблемної ситуації; керівництво студентами при виділенні пізнавального завдання; спонукання студентів до пошуків гіпотези, перевірки її достовірності; надання допомоги у пошуках ефективних методів і резерву знань, необхідних для розв´язання задачі; орієнтація студентів на проведення досліджень і систематизація результатів проведеної роботи; включення студентів у самостійний аналіз перебігу та результатів проведеної роботи
12	Пояснювально-демонстраційний метод	Студенти отримують знання на лекції, з навчальної або методичної літератури, через екранний посібник у «готовому» вигляді. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, студенти діють у рамках репродуктивного (відтворювального) мислення. У ВНЗ цей метод набуває найширшого застосування для передання великого масиву

		інформації
13	Метод проблемного викладання	Використовуючи різноманітні джерела та засоби, педагог, перш ніж викладати матеріал, ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім, розкриваючи систему доведень, порівнюючи погляди, різноманітні підходи, показує способи розв´язання поставленого завдання. Студенти стають свідками і співучасниками наукового пошуку. І в минулому, і нині такий підхід широко застосовується

9. Методичне забезпечення

Навчально-методичне забезпечення кредитно-модульної системи організації навчального процесу зі курсу для бакалаврів «Історія розвитку кримінальних покарань», включає:

- державні стандарти освіти;
- робочу програму та нормативну програму;
- плани семінарських (практичних) занять та методичні матеріали до їх проведення;
- методичні матеріали щодо самостійної та індивідуальної роботи студентів;
- завдання для проведення модульного контролю (тестові та електронні варіанти тощо);
- підручники та навчальні посібники.

10. Література (рекомендована, додаткова та спеціальна)

1. Билиця І. Етичні аспекти підтримання державного обвинувачення в суді. *Юридичний вісник.* 2013. №3. С. 148-155.
2. Бойко І. Й. Кримінальні покарання в Україні (IX-XX) : навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 403 с.
3. Григор'єва М. Є. Гуманізація кримінального законодавства: перспективи розвитку. *Юридичний науковий електронний журнал.* 2022. №11. С. 539-541.
4. Гутник В. Право на захист у Нюрнберзькому трибуналі. *Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини.* 2012. Вип. 31. С. 159-166.
5. Драган І. В. Інститут покарання в культурно-ціннісному вимірі. *Філософські та методологічні проблеми права.* 2018. №1-2. С. 237-250.
6. Історія держави і права зарубіжних країн: підручник / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. М. Бандурки ; [Бандурка О. М., Швець Д. В., Бурдін М. Ю., Головко О. М., та ін. ; вступ. слово О. М. Бандурки]. Харків : Майдан, 2020. 618 с.
7. Коваленко О. А. Злочини та покарання у Стародавньому Римі (за законами XII таблиць). *Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави* : Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 27 листоп. 2020 р. Харків, 2020. С. 127–128.
8. Кревсун О. М. Історія становлення прогресивної системи виконання покарань. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ.* 2014. №2. С. 293-302.
9. Кричун Ю. А. Воєнні та військові злочини в кримінальному праві України: особливості та співставлення з міжнародним кримінальним правом та зарубіжним законодавством. *Наукові записки. Серія : Право.* 2022. №13. С. 109-114.
10. Кудін С. В. Становлення й розвиток системи покарань у кримінальному праві України X – початку XVI століття: історично-порівняльний аспект. *Retrospection and modern European approach esto jurisprudence : Collective monograph*. Riga, Latvia: «BaltijaPublishing», 2021. P. 129 – 154.
11. Логвиненко Є. С., Логвиненко І. А. Покарання в праві держав Стародавнього світу. Харків : ФОП Панов А.М., 2019. 252 с.
12. Максимюк О. Д., Грекул-Ковалик Т. А. Інститут юридичної відповідальності в епоху Середньовіччя. *Юридичний науковий електронний журнал.* 2022. №7. С. 43-46.
13. Марисюк К. Принцип справедливості призначення кримінального покарання. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: «Юридичні науки».* 2022. Вип. 9. С. 223-230.

14. Марисюк К., Слотвінська Н. Принцип справедливості та його місце в системі принципів призначення покарання. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: «Юридичні науки».* 2021. Вип. 1. С. 133-137.
15. Мартинюк О. В. Вплив релігії на розвиток інститутів кримінального права України доби раннього Середньовіччя. *Правничий часопис Донецького національного університету імені Василя Стуса.* 2023. №2. С. 30-38.
16. Мельничук Н. Ю. Аналіз понять «злочин» та «покарання» у трактуванні філософів. *Акалемічні візії.* 2022. № 6-7. С. 52–59.
17. Мергель М. Р. Покарання: поняття та міжгалузевий характер. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції.* 2021. № 6. С. 107–112.
18. Мурадян Г. Р. Інститут випробування у кримінальному законодавстві України: історія, становлення та розвиток. *Південноукраїнський правничий часопис.* 2023. №2. С. 188-194.
19. Парасюк Н. М. Новий етап гуманізації кримінально-правового впливу щодо застосування покарання у виді довічного позбавлення волі: проблема відповідності. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство».* 2022. №6. С. 287-292.
20. Тимошенко В. І. Злочин, злочинність і покарання в історії політико-правової думки: монографія. Київ : 7БЦ, 2023. 216 с.
21. Тимошенко В. І. Учення щодо мети кримінального покарання в європейській політико-правовій думці Нового часу. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія: Право.* 2022. Вип. 70. С. 64-69.
22. Ярмиш О. Н., Сокальська О. В., Кириченко В. Є. Ґенеза концепту виправного покарання: від античності до нового часу. *Вісник Національної академії правових наук України.* 2021. Т. 28, № 3. С. 162–175.

11. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Інституту Поглиблених Правничих Студій. Велика Британія. URL: https://ials.sas.ac.uk/library
2. Веб-портал Міністерства освіти і науки України. URL: https://mon.gov.ua/ua
3. Інститут історії України НАН України: офіційний сайт. URL: http://history.org.ua/
4. Львівська національна наукова бібліотека ім. В.Стефаника: офіційний сайт. URL: http://www.lsl.lviv.ua/
5. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка: офіційний сайт. URL: http://library.lnu.edu.ua/bibl/
6. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: офіційний сайт. URL: http://www.nbuv.gov.ua/
7. Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого: офіційний сайт. URL:http://nplu.org/
8. Національна історична бібліотека України: офіційний сайт. URL: http://nibu.kiev.ua/
9. Повні тексти юридичних книг (бібліотека Князева). URL: https://www.ebk.net.ua/
10. Українська Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Головна_сторінка
11. Чтиво. Вільна онлайн-бібліотека україномовної літератури. URL: https://chtyvo.org.ua/
12. Юридична бібліотека. URL: http://pravo.biz.ua/
13. Lib.com.ua - амбітний проєкт групи ентузіастів, покликаний створити найбільшу в Україні онлайн-бібліотеку. URL: https://lib.com.ua/uk/

12. Орієнтовна тематика для підготовки індивідуальних проєктів

1. Еволюція смертної кари: історичний огляд та сучасні підходи.
2. Розвиток тюремної системи: від покарання до реабілітації.
3. Історія тілесних покарань: від античності до сучасності.
4. Гуманізація кримінального права: історичний контекст та ключові моменти.
5. Кримінальні покарання в Середньовіччі: роль церкви та держави.
6. Зміна підходів до покарання за політичні злочини в історичному контексті.
7. Історія розвитку альтернативних видів покарань.
8. Вплив Просвітництва на кримінальне право та систему покарань.
9. Трансформація покарань за злочини проти моралі та релігії: історичний огляд.
10. Відплата чи реабілітація: історичний аналіз двох підходів до покарання.
11. Каральні практики в Стародавньому Єгипті: символіка та функції.
12. Історія конфіскації майна як кримінального покарання.
13. Роль інквізиції у формуванні кримінальних покарань у Європі.
14. Кримінальні покарання за чаклунство: від Середньовіччя до Нового часу.
15. Історія публічних покарань: їхній вплив на суспільство та правопорядок.
16. Історія дуелів: від честі до кримінальної відповідальності.
17. Покарання за злочини проти держави в різні історичні епохи.
18. Жінки та кримінальні покарання: історичний огляд.
19. Екзекуція як форма покарання: історія та еволюція.
20. Роль юстиційних реформ у зміні системи покарань у Новий час.
21. Кримінальні покарання у стародавньому Римі: роль суспільства та права.
22. Історія штрафів як альтернативної форми покарання.
23. Покарання за єресь у середньовічній Європі: політичні та релігійні аспекти.
24. Кримінальні покарання в колишньому СРСР: історія та наслідки.
25. Кримінальні покарання за злочини проти моральності в епоху Відродження.
26. Кримінальні покарання за економічні злочини: історичний аналіз.
27. Роль релігії у формуванні кримінальних покарань у стародавньому світі.
28. Історія формування кримінальних покарань за злочини проти особистості.
29. Розвиток покарань за сексуальні злочини: історичний контекст.
30. Кримінальні покарання за екологічні злочини: історія та сучасність.
31. Покарання в античній Греції: вплив філософії на правосуддя.
32. Кримінальні покарання за злочини проти природи в історичному контексті.
33. Роль віктимології у розвитку системи кримінальних покарань.
34. Історія покарань за моральні злочини у різних культурах.

35. Покарання за злочини проти дітей: історичний аспект.

36. Кримінальні покарання у колоніальну епоху: порівняльний аналіз.

37. Розвиток кримінальних покарань за військові злочини.

38. Кримінальні покарання у правових системах ісламу: історичний розвиток.

39. Вплив епохи Відродження на гуманізацію кримінальних покарань.

40. Еволюція покарань за кібератаки: історичний огляд та сучасні виклики.

41. Кримінальні покарання за економічні кризи: історичні уроки та наслідки.

42. Роль міжнародних правових норм у розвитку системи кримінальних покарань.

43. Розвиток концепції відплати у кримінальних покараннях: історичний контекст.

44. Історія розвитку покарань за богохульство у християнських країнах.

45. Роль гендеру у формуванні системи кримінальних покарань: історичний аналіз.

46. Покарання за зраду в різні епохи: від античності до сучасності.

47. Розвиток системи покарань за екологічні злочини у XX столітті.

48. Кримінальні покарання за злочини у сфері інтелектуальної власності: історія та сучасні підходи.

49. Роль репресій у формуванні системи кримінальних покарань у тоталітарних державах.

Примітка. *Тематика індивідуальних проєктів є орієнтовною. Вона покликана зорієнтувати студентів у творчому пошуку, а не обмежувати його. Теми для індивідуальних проєктів можна запропонувати самостійно, або сформулювати на основі основних, уточнюючих та творчих питань до відповідних тем.*

Захист індивідуального проєкту відбувається в день модуля. Захист індивідуального проєкту включає: усну презентація до 10 хв; обговорення та відповіді на запитання викладача. За результатами захисту студент/студентка отримує оцінку за залік. Теми індивідуальних проєктів в межах групи повинні бути різними.

Індивідуальний проект включає підготовку змістовної презентації. Проєкт виконується виключно в електронній формі та надсилається на електронну адресу викладача який проводить практичні заняття (файл потрібно називати іменем, прізвищем студента/студентки та шифром академічної групи). Дедлайн подачі індивідуального проєкту – за один день до модуля.